

Srap 9/11-43 (301)

P a l k k a n e u v o s t o l l e .

=====

Arvoisan Palkkaneuvoston suosiolliseen harkintaan asetamme kunnioittavimmin meämme konemestarien keskusjärjestönä seuraavaa:

Viime kuluneen lokakuun aikana käytiin kahteen eri otteeseen aikaisempien vuosien tapaan vapaita neuvotteluja, toiselta puolen Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen ja Alands Redareföreningin sekä toiselta puolen meämme kauppalaivastossa toimivien kansi- ja konepäällystä sekä radiosähköttäjiä edustavain järjestöjen välillä m.m. sanottujen kolmen palkkannauttijaryhman peruspalkkojen korotuksesta sille tasolle, jota Valtioneuvoston 1 p:nä lokakuuta 1942 antamat työpalkkain järjestelyä koskevat määräykset edellyttävät.

Kun kysymyksessä korotus-prosenttien suuruudesta ei neuvotteluissa kuitenkaan päästy yksimielisyyteen, sovittiin osapuolten kesken kysymyksen alistamisesta Palkkaneuvoston ratkaistavaksi.

Senvuoksi haluamme jällempänä lyhyesti esittää kantaamme ja sitä puoltavia syitä, joiden uskomme ainakin pääpiirteissään olevan Palkkaneuvoston arv.jäsentien ennenstäänkin tuntevia.

Merenkulun kansainvälisen luonteen vuoksi on merenkulkijain (kauppa-aluksilla toimeentulonsa ansaitsevien henkilöiden) ammatti ja elämäntehtävä yleensä maissa toimiviin palkkannauttijaryhmiin verrattuna varsin erikoislaatuinen ja viimeisinäntuihin vain harvoissa kohdon rinnastettava.

Heidän palkkatasoaan on kohtuudella voitava rinnastaa muiden maiden ja varsinkin juuri merenkulun kannalta lähimpien naapurimaiden vastaavien ryhmien palkkatasoon.

Suomen merenkulkijain, enempää päällystön kuin miehistönkään palkkataso, ei merenkulkumme alkua ajoista näihin päiviin saakka ole kuitenkaan kestänyt läheskään tällaista vertailua vaikka verrattaisiinkin vertailukohteina olevien maiden elintasoa omaamme.

Senvuoksi voidaankin tunnustettuna totuutena vakaumuksella sanoa, että merenkulijaimme palkkataso on aina ollut liian alhainen.

merenkulkijainme palkkataso on aina ollut liian alhainen.

Kauppalaivastossamme vallinneet palkkausolosuhteet olivat todetusti tällaiset myöskin vuoden 1937 keväällä, jolloin Suomen Konemestariliitto ja Suomen Laivanpäälystöliitto jäsenkuntainsa valtaisan enemmistön painostuksesta tekivät Suomen Laivanvarustajain Yhdistykselle ehdotuksen epäkohdan korjaamiseksi. Kun asiaa tällä taholla ei voitu määrättyistä, ainakin silloin vallinneista syistä ryhtyä tyydyttävällä tavalla järjestämään, oli konemestarien ja kansipäälystön edustajain käännyttävä yksityisten varustamojen puoleen.

Suurimman laivanvarustamomme, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön edustajien kanssa kesällä 1937 käytyjen neuvottelujen jälkeen aikaansaatiin m.m. konemestarien palkkauksiin määrätynlainen korjaus, mikä ei kuitenkaan vastannut niitä vaatimuksia, joita konemestarit yksimielisesti olivat asettaneet, joten tyytymättömyys tehdyn sopimuksen perusteella maksettuihin palkkoihin jatkui.

Tulkoon tämän tueksi mainituksi, että kun suurelle osalle kauppa-aluksilla silloin palvelleista jäsenistämme annettiin v.1937 tiedoksi, etteivät heidän työnantajansa sitoutuneet noudattamaan voimaantuneita palkkausehtoja, sanoutsatoja jäseniämme lainauksisella tavalla irti tällaisten varustamoiden palveluksesta, mikä osoittanee vallinneen tilanteen kireyden.

Ne palkkausehdot, jotka edellämainitun mukaan, epäedullisissa olosuhteissa astuivat voimaan 1.7.1937 ovat aivan samat kuin ne, jotka olivat voimassa 31 p. elokuuta 1939, josta syystä konemestarien tällöin vallinneita peruspalkkoja oikeutetusti voidaan pitää liian alhaisina.

Vertailtaessa konemestarien olosuhteita maissa ja merellä jo ennen nykyistä suursotaa, voidaan mittapuuna pitää sitäkin yleensä todettua ilmiötä, että yhtä vapaaksi ilmoitettua tointa maissa, saattoi hakea useita kymmeniä merellä toimivia, ylikonemestarin pätevyyden omaavia henkilöitä.

Kun sota Euroopassa v.1939 oli syttynyt ja sen laajeneminen näytti selviöksi oli merenkulkijoita edustavien järjestöjen syrjäytettävä siihen mennessä vääjämättömäksi muodostunut peruspalkkain tuntuva parantaminen. Keskittäydyttiin kiireellisesti sota-tapaturmavakuutuksen ja sodanvaarakorvauksen aikaansaamiseksi kauppa-aluksissa työskentelevien ja heidän omaistensa taloudelliseksi turvaksi Sodanvaarakorvauksia l.-lisäyksiä voidaankin pitää eräänlaisina ennakko-vakuutuskorvauksina, jotka niiden maksua koskevien ehtojen mukaan ovat alusten liikkeistä riippuen vaihtelevia, tai voidaan ajoittain kokonaan lopettaa, vaikka

asianomaisen työsuhteessa, tai peruspalkan maksussa ei tapahtuisikaan mitään muutosta.

Vuoden 1939 loppupuolella uhkasi totaalinen merisota jo maamme kauppamerenkulkua ja kansamme joutui tahtomattaan tunnettujen tapahtumien pyörteisiiin, joiin merenkulkijat toisten palkannauttijaryhmien tavoin tyytyivät osaansa. Luottaen syntyneen tilanteen tilapäisluontoisuuteen, ei ajan vakavuuden vuoksi haluttu ryhtyä vaatimaan palkkauskysymyksen ratkaisia kokonaisuudessaan irtisanomalla palkkaussopimukset, vaan oli tyydyttävä vaatimattomiin n.k. kalliinajan lisäyksiin.

Kun Suomen Konemestariliiton, Suomen Laivanpäälystöliiton ja Suomen Radio-sähkötöjäläiiton aikaisemmin tekemien ehdotusten perusteella aikaansaatiin syyskuun lopulla 1942 neuvottelut Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen kanssa alkujaan tarkoituksella saada tuhoisemmaksi käyneen merisodan ja mainittujen kolmen palkannauttijajärjestön jäsenten vaatimia korotuksia n.k. sodanvaaralisäyk-

-3-

siin, esittivätkin laivanvarustajain edustajat peruspalkkain korotuksia. Silloinkin lopullisesti tarjotut korotukset olivat laivanvarustajain edustajain ilmoituksen mukaan korkeimmat, mitä he saattoivat hyväksyä, mutta ne eivät missään tapauksessa vastanneet konemestarien, Valtioneuvoston päätökseen 1.1.1942 perustuvia odotuksia.

Palkannauttijain edustajain oli kuitenkin vallinneen tilanteen vuoksi taituttava ja asiasta sovittiin silloin lokakuun 1 p:nä 1942 eli siis päivää ennen niiden, Valtioneuvoston samana päivänä antamain, työpalkkain järjestelyä koskevien määräysten julkisuuteen antamista, joiden sisällöstä edustajillamme ei luonnollisesti vielä 1.1.1942 ollut tietoa.

Tähän seikkaan kiinnitämme kohteliaimmin arv. Palkkaneuvoston erikoista huomiota, sillä tämä esityksemme tarkoittaa juuri saada kauppalaivaston konemestarien peruspalkat korotetuksi sitä tasoa vastaavaksi, jolle ne oikeutetusti olisivat jo toista vuotta sitten kuuluneet.

Tosin korotettiin peruspalkkoja 1.8.43 alkaen 4 %, mutta tämä ei tuottanut nyt kyseessä olevaa peruskorjausta.

Kun syyskesällä kuluvana vuonna k.o.jäsentemme vastattavaksi toimitetun kiertokyselyn useat sadat palautetut vastaukset yksimielisesti todistavat jäsenkuntamme vakaasta vaatimusta peruspalkkojen korottamisesta, emme ole nähneet muuta neuvoa kuin ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1937 irtisanoa palkkausso-
pimukset päättymään 1.1.1944.

Viime kuluneen lokakuun aikana käydyissä, sittemmin keskeytetyissä neuvotteluissa ilmoittivat laivanvarustajain edustajat voivansa hyväksyä korkeintaan 5 % korotuksen peruspalkkoihin. Tätä eivät neuvotteluihin osallistuneet palkanauttijain edustajat voineet pitää riittävänä, koska vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää peruspalkkojen tarkistusta ja korotusta usein edelläviitatus, Valtioneuvoston päätöksen edellyttämällä tavalla.

Kuten oheisesta numeroesityksestä selviää, käsittävät konemestarien peruspalkat laajamman asteikon kuin toisten päällystöön kuuluvien ryhmien. Tästä johtuukin suurempi vaihtelu markkamäärien, samoin kuin korotusprosenttienkin suuruudessa, jotka nyt voimassaolevissa peruspalkkoissa ovat toisiinsa kääntäen verrannollisia.

Seenvuoksi onkin kaikkein alimmista peruspalkkaluokista kahdessa, joskin vain nimellisesti, ylitetty palkkain järjestelymääräysten edellyttämääxn.s. keskimääräinen korotus. Näitä v.1939 voimassa olleita neljänneen konemestarin peruspalkkoja on kuitenkin oikeutetusti pidettävä sellaisina alhaisina palkkoina, joita e.
m. määräysten mukaan tuleeakin prosentuaalisesti korottaa yli 2/3 hintatason nousun.

Koska kauppa-aluksemme eivät nykyisin ole valtameriliikenteessä, ei myöskään neljättä konemestaria aluksiin palkata, joten viimeksimainitun konemestarin peruspalkkojen esiintymisellä palkkataulukossa ei tällä hetkellä ole käytännöllistä merkitystä. Nämä ryhmät olemme numeroesityksessämme merkinneet kirjaimella x palkkamäärän jälkeen.

Luokassa 300-500 esiintyvä kolmannen konemestarin palkka oli käytännössä merkityksetön jo normaalioloissa, koska asetusten sitä määräämättä tässä luokassa ei sanottua konemestaria palkattu. Ryhmä merkitty taulukkoon numeron jälkeisellä xx.

Palkkaneuvostolle on epäilemättä edelläesitetystä jo selvinnyt, että ne konemestarien v.1939 voimassaolleet peruspalkat, joita palkkojen järjestelymääräysten mukaisesti olisi pidettävä lähtökohtana, olivat sellaisinaan voimassa jo 1.7.1937 alkaen. Luotammekin siihen, että arv. Palkkaneuvosto huomioi tämän, samoin kuin esitettyjen, nyt käytännöllistä merkitystä vailla olevien poikkeusten näennäisen vaikutuksenkin, korotuksen suuruutta harkitessaan.

Ellei asiaa tämän esityksemme perusteella voida ratkaista, toivottavasti Palkkaneuvostonkin mielestä oikeutetusti esittämäämme suuntaan anonne, että edustajillemme tehtäisiin tarpeellisia suullisia kyselyjä ja heitä muutenkin kuultaisiin ennen ratkaisua, jonka kuitenkin toivoisimme tapahtuvan, mikäli mahdollista jo kuluvan marraskuun aikana.

Helsingissä, marraskuun 11 p:nä 1943.

puheenjohtaja

sihteeri.